

Na temelju članka 68. stavka 3. Zakona o službenoj statistici ("Narodne novine", br. 25/2020.) i članka 43. stavka 2. točke 10. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.), guverner Hrvatske narodne banke donosi

PRAVILNIK
O UVJETIMA I NAČINU KORIŠTENJA POVJERLJIVIH STATISTIČKIH PODATAKA
HRVATSKE NARODNE BANKE ZA ZNANSTVENE SVRHE

I. OPĆE ODREDBE
Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom pobliže utvrđuju uvjeti i način pod kojima se može omogućiti korištenje povjerljivih statističkih podataka Hrvatske narodne banke za znanstvene svrhe.

Pojmovi

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. "*povjerljivi podaci za znanstvene svrhe*" jesu povjerljivi statistički podaci koji omogućuju samo neizravnu identifikaciju statističke jedinice, a koji se na temelju pisanog zahtjeva mogu dati istraživačkom subjektu i samostalnom istraživaču koji provode statističke analize za znanstvene svrhe u skladu s odredbom članka 23. Uredbe (EZ) br. 223/2009
2. "*podaci koji nisu povjerljivi*" jesu agregirani statistički podaci iz kojih nije moguća ni izravna ni neizravna identifikacija statističke jedinice, te se stoga mogu javno objavljivati i dati na korištenje bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja takve podatke zatraži temeljem Zakona o pravu pristupa informacijama ili drugog propisa
3. "*statistička jedinica*" je osnovna jedinica promatranja na koju se podaci odnose (fizička osoba, pravna osoba i njezin dio, obrtnik, slobodno zanimanje, kućanstvo, državno tijelo, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge osnovne jedinice promatranja na koje se podaci odnose)
4. "*izravna identifikacija*" je identifikacija statističke jedinice na temelju njezina naziva/imena i prezimena, adrese ili javno dostupnog identifikacijskog broja
5. "*neizravna identifikacija*" je identifikacija statističke jedinice na temelju svakoga drugog načina osim izravne identifikacije
6. "*identifikator*" je svako jednoznačno određeno obilježje iz kojeg se može, izravno ili neizravno, prepoznati individualna izvještajna ili statistička jedinica

7. "*Komisija (EUROSTAT)*" je komisija kako je uređeno člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 223/2009

8. "*istraživački subjekt*" jest pravna osoba upisana u registar znanstvenih organizacija pri nadležnom registarskom tijelu u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisima ili pravna osoba koja se nalazi na popisu priznatih istraživačkih subjekata Komisije (EUROSTAT-a) koja provodi statističke analize za znanstvene svrhe, u skladu s posebnim propisima Europske unije

9. "*istraživač*" je znanstvenik upisan u registar znanstvenika pri nadležnome registarskom tijelu u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisima, doktorand upisan u poslijediplomski sveučilišni doktorski studij pri istraživačkom subjektu ili znanstvenik upisan pri drugome odgovarajućem registru države za znanstvenike izvan Republike Hrvatske, koji je povezan s istraživačkim subjektom tako da istraživački subjekt može poduzeti disciplinske ili druge odgovarajuće mjere protiv istraživača u slučaju zlouporabe povjerljivih podataka namjerno ili iz krajnje nepažnje

10. "*samostalni istraživač*" je znanstvenik upisan u registar znanstvenika pri nadležnom registarskom tijelu u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisima

11. "*anonimizirani podaci*" jesu podaci koji su pripremljeni na takav način da statističku jedinicu nije moguće identificirati ni izravno ni neizravno, uzimajući u obzir sva relevantna sredstva koja bi treća strana mogla razumno koristiti za njezinu identifikaciju

12. "*istraživački projekt*" je vremenski ograničena znanstvenoistraživačka aktivnost (koja uključuje i istraživanja koja se provode u sklopu poslijediplomskoga sveučilišnog dokorskog studija za svrhu izrade dokorskog rada) koju provode istraživači pri istraživačkom subjektu ili samostalni istraživači, a koja ima jasno definiranu svrhu istraživanja, voditelja istraživanja, suradnike na istraživanju ako ih ima, metodiku istraživanja, obrazloženu potrebu za korištenjem statističkih podataka, očekivani oblik rezultata koji će se javno objaviti i vrijeme provedbe

13. "*nadležni rukovoditelj*" je izvršni direktor sektora ili direktor ureda koji rukovodi sektorom odnosno uredom iz čije su nadležnosti povjerljivi podaci za znanstvene svrhe koji su zatraženi

14. "*neposredno nadređeni rukovoditelj*" je guverner, zamjenik guvernera, viceguverner, glavni ekonomist ili poslovni direktor koji je neposredno nadređen nadležnom rukovoditelju.

II. UVJETI ZA KORIŠTENJE POVJERLJIVIH PODATAKA ZA ZNANSTVENE SVRHE

Članak 3.

(1) Korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe može se omogućiti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da je zahtjev za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe podnio istraživački subjekt ili samostalni istraživač,
2. da je Hrvatska narodna banka procijenila da ne postoje zapreke za omogućavanje korištenja povjerljivih podataka za znanstvene svrhe,

3. da je samostalni istraživač ili da je istraživački subjekt i da su svi istraživači za koje istraživački subjekt traži pristup povjerljivim podacima za znanstvene svrhe potpisali izjavu o povjerljivosti i
4. da je sklopljen ugovor o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe između Hrvatske narodne banke i istraživačkog subjekta ili samostalnog istraživača.

(2) Korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe neće se omogućiti istraživačkom subjektu ili samostalnom istraživaču koji, koristeći se povjerljivim podacima za znanstvene svrhe, nije postupao u skladu s odredbama sklopljenog ugovora iz članka 13. ovog Pravilnika, izjave o povjerljivosti iz članka 12. ovog Pravilnika ili propisa kojima se uređuje povjerljivost i zaštita statističkih podataka.

Članak 4.

(1) Korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe može se odobriti samo za razdoblje trajanja istraživačkog projekta.

(2) Rok trajanja korištenja povjerljivih podataka za znanstvene svrhe može se produžiti samo jednom na zahtjev istraživačkog subjekta ili samostalnog istraživača ako za to postoje opravdani razlozi, a zahtjev se mora podnijeti najkasnije u roku od 30 dana prije isteka roka.

(3) Najdulje trajanje korištenja povjerljivih podataka za znanstvene svrhe je pet godina od dana podnošenja zahtjeva, uključujući razdoblje produženog trajanja korištenja iz stavka 2. ovoga članka.

III. NAČIN PRISTUPA POVJERLJIVIM PODACIMA ZA ZNANSTVENE SVRHE

Članak 5.

(1) Korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe Hrvatska narodna banka može omogućiti na jedan od sljedećih načina:

1. pristupom podacima u prostorijama Hrvatske narodne banke
2. pristupom podacima "na daljinu" ili
3. pristupom podacima u kodiranom obliku na prijenosnome mediju za pohranu podataka.

(2) Istraživački subjekt ili samostalni istraživač dužni su u zahtjevu predložiti način pristupa podacima, a Hrvatska narodna banka odlučuje o načinu pristupa.

Članak 6.

(1) Pristupom povjerljivim podacima za znanstvene svrhe u prostorijama Hrvatske narodne banke omogućuje se pristup podacima kojima je onemogućena izravna identifikacija statističke jedinice.

(2) Istraživanje se provodi isključivo za tu namjenu u određenim prostorijama Hrvatske narodne banke i pod nadzorom zaduženog zaposlenika Hrvatske narodne banke.

(3) Istraživaču ili samostalnom istraživaču koji povjerljivim podacima za znanstvene svrhe pristupa u prostorijama Hrvatske narodne banke na raspolaganje se može staviti računalo s instaliranim programom za statističku analizu.

(4) U slučaju da Hrvatska narodna banka nije u mogućnosti na raspolaganje staviti računalo čije tehničke specifikacije zadovoljavaju potrebe istraživača ili samostalnog istraživača, istraživački subjekt ili samostalni istraživač može zatražiti da se za potrebe analize povjerljivih podataka u prostorijama Hrvatske narodne banke upotrebljava računalo koje nije u vlasništvu Hrvatske narodne banke, o čemu će se sklopiti zaseban ugovor.

(5) Istraživač ili samostalni istraživač ne smije ispisivati ili kopirati podatke, spajati uređaje za snimanje na vanjski priključak, spajati se na internet, instalirati ili uklanjati hardver ili softver, podizati sustav s pomoću diskete, CD-ROM-a, DVD-ROM-a ili drugog medija niti pristupiti internoj mreži Hrvatske narodne banke.

(6) Provjeru toga omogućuju li povjerljivi podaci za znanstvene svrhe koji su dani na korištenje istraživačkom subjektu odnosno istraživaču ili samostalnom istraživaču u prostorijama Hrvatske narodne banke samo neizravnu identifikaciju statističkih jedinica provodi Sektor iz čije su nadležnosti povjerljivi podaci za znanstvene svrhe koji su zatraženi u suradnji sa Sektorom za informatičke tehnologije.

(7) Podaci koji nisu povjerljivi dostavljaju se istraživačkom subjektu ili samostalnom istraživaču u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva, ako je to moguće elektroničkim putem. Ako je za izradu rezultata statističke analize koji ne omogućuju ni izravnu ni neizravnu identifikaciju statističkih jedinica potrebna dodatna obrada od strane Sektora za informatičke tehnologije, takvi podaci koji nisu povjerljivi dostavljaju se istraživačkom subjektu ili samostalnom istraživaču u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Članak 7.

(1) Pristupom povjerljivim podacima za znanstvene svrhe "na daljinu" ili u kodiranom obliku na prijenosnome mediju za pohranu podataka omogućuje se pristup podacima koji su, osim što im je uklonjen izravni identifikator, zaštićeni metodom za smanjivanje rizika razotkrivanja statističke jedinice (anonimizirani podaci).

(2) Kako bi se utvrdilo je li moguća samo neizravna identifikacija statističke jedinice, u obzir se uzimaju sva relevantna sredstva kojima bi se treća strana mogla razumno koristiti za identificiranje statističke jedinice.

(3) Standardne metode anonimizacije podataka utvrđuju se u okviru Sektora iz čije su nadležnosti podaci koji su dani na korištenje, a uz tehničku pomoć Sektora za informatičke tehnologije.

IV. PODNOŠENJE I RJEŠAVANJE ZAHTJEVA ZA KORIŠTENJE PODACIMA

Podnošenje zahtjeva

Članak 8.

(1) Zahtjev za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe (u daljnjem tekstu: Zahtjev) podnosi istraživački subjekt ili samostalni istraživač u pisanom obliku na obrascima zahtjeva prikazanoga u Prilogu 1. ili Prilogu 1.A ovog Pravilnika, koji prilozi su njegov sastavni dio.

(2) Zahtjev mora biti ispisan čitljivim tiskanim slovima, ispunjen u cijelosti i potpisan po odgovornoj osobi istraživačkog subjekta ili po samostalnom istraživaču.

(3) Prilozi koji se prilažu uz Zahtjev ne smiju biti stariji od 90 dana od dana podnošenja Zahtjeva.

(4) Zahtjev se može podnijeti neposredno Hrvatskoj narodnoj banci, elektroničkim putem na e-adresu: info@hnb.hr ili poslati poštom na adresu Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb.

(5) Istraživački subjekt ili samostalni istraživač odgovara materijalno i kazнено za točnost podataka navedenih u Zahtjevu.

Članak 9.

(1) Sektor komunikacija, Direkcija za eksternu, internu i digitalnu komunikaciju utvrđuje je li Zahtjev potpun te po potrebi kontaktira podnositelja Zahtjeva radi njegove dopune.

(2) Sektor komunikacija, Direkcija za eksternu, internu i digitalnu komunikaciju potpune Zahtjeve dostavlja nadležnom rukovoditelju iz čije su nadležnosti povjerljivi podaci za znanstvene svrhe, prema redosljedu zaprimanja zahtjeva.

Procjena zahtjeva za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe

Članak 10.

(1) Zahtjev procjenjuje nadležni rukovoditelj, a prema potrebi može se prilikom procjene Zahtjeva savjetovati s izvršnim direktorom Sektora statistike.

(2) U okviru svoje nadležnosti, nadležni rukovoditelj procjenjuje Zahtjev vodeći računa o riziku identifikacije statističke jedinice kao i o posljedicama eventualne identifikacije na statističku jedinicu i Hrvatsku narodnu banku te obavještava neposredno nadređenog rukovoditelja o svojoj procjeni.

(3) Neposredno nadređeni rukovoditelj razmatra procjenu te može pozvati nadležnog rukovoditelja da dostavi dodatna obrazloženja svoje procjene.

Prihvatanje ili odbijanje zahtjeva

Članak 11.

(1) Ako se neposredno nadređeni rukovoditelj suglasi s procjenom nadležnog rukovoditelja da ne postoje zapreke za omogućavanje korištenja povjerljivih podataka za znanstvene svrhe, Sektor komunikacija, Direkcija za eksternu, internu i digitalnu komunikaciju će obavijestiti podnositelja Zahtjeva o tome te ga pozvati na davanje izjave o povjerljivosti iz članka 12. ovog Pravilnika te na sklapanje ugovora o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe iz članka 13. ovog Pravilnika.

(2) Ako se neposredno nadređeni rukovoditelj suglasi s procjenom nadležnog rukovoditelja da postoje zapreke za omogućavanje korištenja povjerljivih podataka za znanstvene svrhe, Hrvatska narodna banka donijet će rješenje kojim odbija Zahtjev.

Izjava o povjerljivosti

Članak 12.

(1) Samostalni istraživač kojem je odobren zahtjev za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe dužan je potpisati izjavu o povjerljivosti kojom se obvezuje na zaštitu i povjerljivost podataka koje koristi.

(2) Ako je korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe odobreno istraživačkom subjektu, izjavu o povjerljivosti dužni su potpisati istraživački subjekt po odgovornoj osobi i svi istraživači koji budu imali pristup povjerljivim podacima za znanstvene svrhe.

(3) Izjava o povjerljivosti podnosi se na obrascu izjave prikazane u Prilogu 2. ovog Pravilnika, koja je njegov sastavni dio.

Ugovor o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe

Članak 13.

(1) O korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe sklapa se poseban ugovor između Hrvatske narodne banke i istraživačkog subjekta ili samostalnog istraživača, u roku 15 dana od poziva na sklapanje tog ugovora.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati odredbu kojom se istraživački subjekt ili samostalni istraživač obvezuje, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, da će povjerljive podatke za znanstvene svrhe koji se daju na korištenje koristiti samo za svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće dati na uvid i korištenje neovlaštenim osobama te da će ih nakon uporabe uništiti.

(3) Izjava o povjerljivosti iz članka 12. ovoga Pravilnika sastavni je dio ugovora o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe.

(4) Hrvatsku narodnu banku pri sklapanju ugovora o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe zastupa član Savjeta Hrvatske narodne banke iz čije su nadležnosti podaci koji se daju na korištenje.

(5) Guverner Hrvatske narodne banke može opunomoćiti i druge zaposlenike Hrvatske narodne banke da zastupaju Hrvatsku narodnu banku pri sklapanju ugovora o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe.

Način korištenja povjerljivih podataka za znanstvene svrhe

Članak 14.

(1) Korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe omogućuje se samostalnom istraživaču i istraživačima kojima je odobreno korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe, a čija su imena navedena u ugovoru o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe.

(2) Istraživački subjekt ili samostalni istraživač odgovaraju za poduzimanje svih potrebnih zakonskih, administrativnih, tehničkih i organizacijskih mjera za zaštitu povjerljivih podataka za znanstvene svrhe koji su mu stavljeni na raspolaganje prema ugovoru o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe,

osobito za odgovarajuću fizičku sigurnost prostorija i računalnih sustava, odgovarajući način čuvanja podataka u računalnom sustavu (računalo na kojem su pohranjeni povjerljivi podaci mora biti zaštićeno lozinkom i držati se u zaključanoj sobi), odgovarajući način čuvanja medija na kojima su pohranjeni podaci te odgovarajući način čuvanja povjerljivih rezultata analize (ograničen pristup prostoriji i računalu u kojima se nalaze rezultati).

Poveznice na objavljene rezultate istraživanja

Članak 15.

Nakon završetka istraživačkog projekta, a najkasnije u roku od 60 dana od dana objave ili diseminacije rezultata istraživanja, istraživački subjekt ili samostalni istraživač dužan je Hrvatskoj narodnoj banci staviti na raspolaganje sve poveznice na objavljene rezultate istraživanja u čijoj su se izradi podaci koristili.

Kršenje uvjeta za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe

Članak 16.

(1) Hrvatska narodna banka će bez odgađanja privremeno zabraniti korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe ako sazna da samostalni istraživač, istraživački subjekt ili istraživač krši uvjete za korištenje predmetnih podataka..

(2) Nadležni rukovoditelj razmatra istinitost saznanja o kršenju uvjeta za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe i predlaže neposredno nadređenom rukovoditelju daljnje postupanje.

(3) Ako nadležni rukovoditelj utvrdi da su saznanja o kršenju uvjeta za korištenje povjerljivih podataka istinita, Hrvatska narodna banka će na određeno vrijeme ili trajno zabraniti korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe i raskinuti ugovor o korištenju tih podataka s istraživačkim subjektom ili samostalnim istraživačem te postupiti u skladu s prekršajnim odredbama Zakona o službenoj statistici.

Evidencija o korisnicima povjerljivih podataka za znanstvene svrhe

Članak 17.

Sektor komunikacija, Direkcija za eksternu, internu i digitalnu komunikaciju vodi evidenciju istraživačkih subjekata i samostalnih istraživača koji su podnijeli zahtjev za korištenje povjerljivih podataka za znanstvene svrhe, uključujući i način rješavanja tih zahtjeva, a u slučaju sklapanja ugovora o korištenju povjerljivih podataka za znanstvene svrhe vodi evidenciju i o načinu pristupa tim podacima te svrsi za koju su ti podaci dani na korištenje.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o postupanju s povjerljivim podacima Hrvatske narodne banke EV. broj: 258/2017 od 1. prosinca 2017.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik objavljuje se na oglasnim pločama Hrvatske narodne banke, a stupa na snagu slijedećeg dana od dana objave.

Ev.br.: 358/2022

Zagreb, 28. travnja 2022.

**GUVERNER
HRVATSKE NARODNE BANKE**

Boris Vujčić